

סיון בסקיין

This is the last call

שמונה תרגילים מאוחרים בקומפוזיציה

1

בתם עונות רבות מאת וינלדי -
שוב אוגוסט הוא החדש שהגרלתי.
עוד קיץ חם. עוד טויסט בעלילה.
עוד עור פרה נפשט למגלה.

בשטוטי מהירקון עד פו
סביבי יוני הגעגוע עפו,
המו בלי הרף אהבה, אשר
כל יום הפכה כואבת עוד יותר.

על כל לוחות המודעות קראתי:
Va, pensiero, sull'ali dorate¹
אליך, שמאז ומעולם
חכינו שתופיעי בצלם

של עמודי בארוק, ראשי הרים,
שמהלך חיינו הערים
בתוך תריסר שנים אל מול עינינו.
ואין לבכות שמשוהו איננו:

הכל ישנו, הזכרונות בתקף.
רק שעל כל כתף יושב לו Teufel²
ומשבש את הכוון, ואת
יצאת מתוך הנוף הזה ובאת.

¹ איטלקית: "הינשאי, מחשבה, על כנפי הזהב..." - השורה הפותחת את שירתה של מקהלת העבדים העבריים באופרה "נבוקו" מאת ורדי.

² גרמנית: שטן.

לא, לא תהיה כאן קנאה! לא יהיה כאן ³odi et amo.
 באמת זמן טוב להזכר בקטולוס. כמה
 צדקתי בנעורי, כשבחרתי בו למורה!
 (עכשו, כשלושני מסתמרת ברנח בין דו לרה...)

לא, לא תהיה נטישה! שום דבר למלא בו סרט.
 כאן מחבקים ילדים ולומדים איטלקית מחברת:
 Quale libro? Quello sul tavolo. – הקשקוש המתוק
 של ספרי למוד לשפות. קוד פתוח לכל תינוק.

כאן חותכים ירקות וקופצים על הטרמפולינה.
 L'italiano per stranieri או lingua latina –
 מה ייטיב להסביר את הגעגוע הזה? (עכשו,
 כשלבני מסתמרת ברנח בין מכתב למכתב...)

כאן נכתבת שיחה, שמאז הנעורים ברונה לא תמה.
 כאן אני – madre mia – וקירותי לוחשים: ⁶amo, amo.

קו 100 – sightseeing bus – חולף בטיילת.
 מה כבר יש להראות בתל אביב לעין זרה?
 הישמע התיר את המוזיקה המתהוללת
 מתחת לקלופיה, מתחת לחגורה?

לי עצמי, למשל, יש פה סתם עבודה סולידית,
 וחרמור מזה, אני מגדלת כאן בת ובן,
 וקטנה וגדלה כל רגע, כמו בטריפ של אליס לידל,
 וחוצה את העיר מערבה – להתיון

מול הים עם מחברת, עגלה והשד יודע
 אילו אביונים לבניה של אי מלאכותי.

³ לטינית: "שונא ואוהב" (מתוך שיר קצר מאת המשורר הרומאי קטולוס, יליד ורונה).

⁴ איטלקית: "איזה ספר? זה שעל השולחן".

⁵ איטלקית: "איטלקית לזרים".

⁶ "אוהבת, אוהבת" (הן באיטלקית והן בלטינית).

הבדידות היא סחורה יקרה, שנקנית במטבע
היאוש מהאהבה, והגעגוע ליונתי.

(הי, ממר לקרא כך לגבר עם גוף של אלברכט דירר?
סטרייט, שרירים, שערות – נעדר מהנוף ביים...)
מאז ש־Sonic Youth הוציאו את Dirty,
לא נגע כך לבי בצנת יפים

של הגעי רחוק – לשם קרבה, של חסר
הבנה – רק כדי להבין הכל
באחת. הקשר בין אהבה לחפש –
הוא דומה, יקירי, לקשר הזול

בין סחורה למחיר. כמו שלמדנו במיקרו־
כלכלה, כשהיינו צעירים באמת,
כשנחרצו הסתירות, שלא העמיקו,
אבל הפכו לגיאיות של חצץ דמוסתני מת.

ואני נודדת עם ילדי, תמיד מערבה,
אל היתמות הזמנית מול הטיח, החול והאור,
ומקשיבה דרך כל העיר, הטובעת בקולות ושבה,
ושומעת בין הגלים את באך ואת סור.

4

כבר שלושה ימים אני מאזינה שוב ושוב
לדיסק שקנינו אחרי הופעה
בכנסית סן וידאל ליד גשר האקדמיה.
הרכב כלי קשת ונצ'אני. הו, כמה groove,
grief ו־growth בכנור שרָאָה
כל חייו את המים והאבן הללו! בסוף המאה הקודמת

אחד משלנו⁷ הספיק עוד לצעד
ב־Fondamenta degli incurabili ולהעניק אלמות פּרטי נוסף

⁷ המשורר יוסף ברודסקי (1940–1996), מחבר הספר "חותם מים" על ונציה. במקור הרוסי נקרא הספר בכותרת
האיטלקית Fondamenta degli incurabili, "טיילת חשוכי המרפא", על שם אחת הטיילות בוונציה.

לעיר בת המות, בת האלמות, שטרם אמרה
את מלמה האחרונה. התינוק מבקש עוד ועוד:
הונציאנים מרגיעים אותו. על הסף
של חיי אהבה אחרים, של נפרדות מערה

בתשוקה, אני זקוקה לטעם המשיכה ולקול האבדן
שיש בונציאנים, בטנגו, בל' כהן.
הנפרדות שלנו מוכיחה את עצמה כ־guilty pleasure
משלם. כמו אהבה אסורה, כמו רומן
שמערער נשואי אחרים, אפילו ש־common
knowledge הוא שאיש אינו יודע את פשר

פתולי האהבה הללו. ידעתי מזמן
שמהיה זו אהבה בלתי־אפשרית: בתחלה
משום שאהבתי יותר, אחר כך בגלל
הבדלי הסגנון. וכעת – הנפרדות היא סימן
לבריאות. וכל לילה בלעדיך נגלה
כמסעיר, כמו כל לילה אחר. כמו ג'ודקה⁸ בסוף החלל.

5

לא אב, לא בעל, לא חבר, לא מאהב.
ברגעים כאלה אין דבר זולת כאב,
ובמרחק חמש דקות מכאן
אתה ישן, או מנגן, או מרוקן.

וגם אני אינני רעיה, כמעט לא אם,
כמעט לא בת ולא אחות, ופי טועם
את המרק אשר נועד לאכילה ללא חבריה.
לא אתקשר לאף אחד. אכתב, אולי אקרא

ואעשה קצת תרגילי דקדוק באיטלקית.
בתי אצל הסבים, התינוק ישן. שקית
עם חתולים תמתין עד שאחליט לצאת.
אתה לא כאן. הדף לבן, קורץ ומרצד.

⁸ אחד האיים בלגונה של ונציה.

אולי אֱלֹהִים הַתְּמַכֵּר לְטִמְפוֹ,
 אולי - לְתוֹרַת הַמְּסַפֵּר וְהַטְּרָאשׁ:
 פֶּעַם בְּאַרְבַּע שָׁנִים, בְּסִפְטֵמְבֵּר,
 מִשְׁהוּ רַע מִתְרַחֵשׁ.

אולימפּי? פוליטי? אולי אֶסְטְרוֹנוֹמִי
 הַקָּצֵב הַזֶּה, הָאֶכְזֹר?
 אולי בְּתִקּוּפַת הַחֲגִים - גִּיהֲנוּם עִם
 אֵילָן יוֹחֲסִין - נִגְזֹר

עֲלִינוּ לַפֶּתַח מַחְזוֹר עִם טְרַגְדִּיָּה,
 שְׁבִרוֹן לְכַבוֹת וְאֶבְדָּן?
 אולי מִדְּלִדְלָת, כְּמוֹ נַחַל עֵין גִּדִּי,
 בְּאַרְבַּע שָׁנִים (אֶבְיָדָן

הִיָּה מִתְעַקֵּשׁ עַל מְהִירוֹת אַחֲרַת:
 עַל-נִגִּיפִית) אֶהְבֵּה?
 וְלוֹחַ הַעֵץ שֶׁל לְבִי, וְחֶרֶס
 עֲתִיק שֶׁל לֶבֶךְ - מִצְבָּה

שְׂבִירָה וְנִשְׁבֵּרַת בְּאִקֵּט וְנִדְלִיֶּסְטִי,
 בְּפֶשַׁע שְׁנֵאָה נִגְדֵּךְ כֹּל
 הַזְּמַן, הַבֶּשֶׂר, הַמוֹזִיקָה. Listen,
 .This is the last call

אם נִכוֹן שֶׁהַמוֹזִיקָה הִיא מִפְגָּשׁ
 בֵּין בְּשֵׂרָה שֶׁל הָאֶזֶן לְבֵין הַזְּמַן,
 בֵּין לְשׁוֹן הָאֶצְבַּע לְבֵין הַדָּבָשׁ
 הַנִּגָּר הַסְּתָמִי שֶׁל דְּקוֹת, סִימָן

שֶׁל בֶּשֶׂר בְּאוֹר שְׁעוֹת חֲמִקְמִק -
 הַכֹּל הוֹלֵךְ כְּדִי לְגַאֵל אֶת הַזְּמַן
 מֵאַפְלַת הַמִּפְשָׁטוֹת שֶׁבָּהּ הוּא נִחְנָק

מכמיהה למגע אנושי חרמן -
הרי שיצירה מוזיקלית היא
מכתב הביתה שמתאר הרפתקה
ארוטית במסע במסלול אנכי,
ניד הכותב לעולם דביקה.

וגם אם גורל המכתב הוא בקבוק
או אסוף אקראי מהמדרכה -
זכר בו כל ענג וכל חבוק,
ואיש לא יכתב אותו במקומך.

8

העונות מתחלפות בעיר הזאת ב־כאלו.
כך קובעים כללים שרירותיים למשחק:
"אם הפדור יפגע בשחקן הכי מרחק..."
לא הבנתי את זה אף פעם. רוחות התחילו

לנשב, אך השמש עדין כאן, נשארת
לתמיד. משחק, כמו מזג האויר, וכמו
המוזיקה, כמו עסוקנו הצנוע (שמו
"כתיבת שירה") - נסיון להפוך את הזמן ל־סרט.

או, נכון יותר - to structure time. דומה ל־
מה שהבשר מעולל לנשמת אדם.
מה שרמברנדט עולל לעיר אמסטרדם,
כשציר לא אותה, אלא את תושביה. מילא

תני הפנים: פנים כה רבות - זה כבר קצב,
זה כבר חורג מגבולות הראיה, משורה.
את זה כבר נתן לשמע. אני קשורה
לרעיון הזה, כמו סוחר בבורסה - לכסף,

ולראות שהשמוש הזמין היחיד לזמן הוא
דעיקה - כמו לספג, סליחה על הבטוי, סכין
בלבי. הגה פעולה משלימה: ארכין

את ראשי לפני אהבתכם, שטמנו
באדמת תל אביב מההתחלה. (באמצע.)
נגד הדעיכה, הקאוס, עין הרע.
כמו תבות הטנגו וכמו כל שורה
משירי. כמו רוח. כמו אבני פירנצה.
כמו אבני פירנצה. כמו אבני פירנצה.

פרידה

תינוק ישן. שטפתי את הכל.
אני העצלנית בוורקוהולים.
האם אגיע שוב לדרום טירול
ואחידך בחר לדרום טירולים?

האם לבי מאשר יהלם
בתחנת רכבת בבוֹלְצָאוֹ?
לחצות את החרשה. מעט לבלם
לפני הכביש. זוכר שלא מצאנו

אחד את השניה, ובכר
נפגשו לקסוף? האם אגיע
לגעת שוב בדולימיט הקר,
ואז לשתק במקום ה"מאמא מיהו!",

אבל להתכונן אליה. איד,
אהוב, אוכל להיות שם בלעדריך?

אדע לחזור לבד ולחידך
למישהו מעבר לג'ודקה;

אַרְבַּע בְּרֵכּוֹת, כְּמוֹ אַרְבַּעַה סוּסִים,
לְשָׁנֵי צְמִדֵי לֹרְנָצוֹר־גְּוֹלִיאָנוּ
אֲדַע לְשִׁלְחָ; וְאֲדַע לְשִׁים
כִּף יָד עַל כָּל הָאֲבָנִים שְׁלָנוּ -

אָבֵל הַדּוֹלוּמִיט? הַדּוֹלוּמִיט
הוּא בֶן דְּמוּתָךְ, דּוּמָם אָבֵל וַיִּטְאֵלִי.

עַל חוֹף עֲלִית הַנַּעַר, קוֹלְנִית,
עוֹלָה עֲדֻלְיָדַע שֶׁל גְּבַעְתִּים

וּמִתְנַפְּצָת. קֶצֶף הַצְּלִילִים
נִשְׁאָר עַל חֲלוּנֵי. בַּחוּץ יֵשׁ פּוֹרִים,
וּבְרֵאשֵׁי יֵשׁ פּוֹרוֹם. לְהִשְׁלִים
אֶפְשָׁר עִם ⁹minister vetuli, puer:

מוֹזַג שֶׁל יַיִן מֵר. טוֹב לְשִׁנְיָהם.
יוֹנִים שְׁבוֹת לְמִקְדָּשָׁה שֶׁל וָנוֹס.
קִנְאָה הִיא מַעֲנָה בְּלִתֵּי הוֹלָם
לְחֹסֵר הַשְּׁלֵמוֹת שֶׁל אֶהוּבִינוּ.

קִנְאָה אַחַת לְזוֹ אֲשֶׁר תִּירֶשׁ
אֶת מְקוּמִי, עֲדִין מִנְצֻנְצָת
בְּתוֹךְ לְבִי: תִּמְצָא לָהּ הַר חֲדָשׁ.
הַדּוֹלוּמִיטִים הֵם שְׁלֵי לְנֻצָּח.

תל אביב, מרץ 2015.

⁹ תחילתו של שיר מאת קטולוס: "...minister vetuli puer Falerni" (נער המשרת את הזקן הפלרני...) הפלרני הוא אחד מסוגי היין הפופולריים ברומא העתיקה.